

Høringsnotat

Forslag til lov om ændring af lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig (Sammensætningen af Sydslesvigudvalget og tilskud til bygge- og anlægsprojekter m.v.)

I. Indledning

Et udkast til lovforslag blev den 25. september 2015 sendt i høring hos 21 myndigheder og organisationer m.v. og offentliggjort på Høringsportalen. Af de 21 hørte myndigheder og organisationer m.v. har 15 afgivet høringssvar inden fristens udløb den 23. oktober 2015 kl. 12.00.

I høringsnotatet er der alene medtaget de væsentligste bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Der vedlægges en oversigt over de myndigheder og organisationer m.v., der har afgivet høringssvar.

II. Ændringer i lovforslaget i forhold til det udkast, der blev sendt i høring

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget:

1. I de specielle bemærkninger til § 3, stk. 1, 1. pkt., er der indarbejdet oplysninger om Folketingets forretningsorden. Det er tydeliggjort, at det er op til valggrupperne i Folketinget at sikre en bredere repræsentation i Sydslesvigudvalget. Samtidig tilkendes det, at det har været intentionen med udvidelsen af antallet af medlemmer i Sydslesvigudvalget at give bedre mulighed for, at valget af medlemmer efter forholdstal kan fordeles mellem flest mulige partier inden for den enkelte valggruppe.
2. I § 14, stk. 2, ændres ”den i Sydslesvig gældende lovgivning” til: ”den i Forbundsrepublikken Tyskland gældende lovgivning”.
3. I pkt. 4 i de almindelige bemærkninger tydeliggøres det, hvad der menes med, at tilskudsmodtagere i forbindelse med udbetaling af godtgørelse for rejser og repræsentation skal anvende de danske regler. Der er dog intet til hinder for, at Sydslesvigudvalget kan træffe beslutning om, at tilskudsmodtageren i forbindelse med udbetaling af godtgørelse for rejser og repræsentation kan yde en mindre godtgørelse end efter de danske regler.
4. I de almindelige bemærkninger indsættes et nyt pkt. 5. Redegørelse til Folketinget. Det foreslås, at Sydslesvigudvalget senest to år efter nyvalg til Folketinget afgiver en skriftlig redegørelse til Folketinget om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig. Forslaget giver ikke anledning til ændringer i den foreslåede lovtekst.

Herudover er lovens titel blevet ændret, så den ikke længere er afhængig af ministerbetegnelsen. Der er desuden foretaget ændringer af sproglig og lovt teknisk karakter, som er fundet hensigtsmæssige eller nødvendige på baggrund af høringen.

III. Generelle bemærkninger til udkastet til lovforslag

Rigsrevisionen har peget på, at indtægten ved genanvendelsen som følge af indfrielse af pantsikrede krav forventes at fremgå af bevillingslovene og af regnskabet, samt at fodnoteoplysningen i statsregnskabet ændres som konsekvens af indtægten.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings bemærkninger

Ministeriet har noteret sig Rigsrevisionens bemærkninger.

IV. Bemærkninger til enkelte elementer i udkastet til lovforslag

1. § 3, stk. 1, 1. pkt., om udvidelse af antallet af medlemmer i Sydslesvigudvalget

Sydslesvigudvalget har foreslået, at det tilkendegives i lovbemærkningerne, at det med udvidelsen af antallet af medlemmer i Sydslesvigudvalget har været intentionen, at valget af medlemmer efter forholdstal fordeles mellem flest mulige partier inden for det enkelte valgforbund.

Dansk Folkeoplysnings Samråd og Grænseforeningen har foreslået, at det bliver præciseret i lovbemærkningerne, at det med forslaget om udvidelse af antallet af medlemmer i Sydslesvigudvalget forventes, at de større partier overdrager deres 2. og 3. medlem til mindre partier, der ikke er repræsenteret i udvalget.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings bemærkninger

Forslaget om udvidelse af antallet af medlemmer i Sydslesvigudvalget er begrundet med, at udvidelsen vil give mulighed for en bredere repræsentation af Folketingets partier i udvalget.

Forslaget ændrer ikke ved, at det fortsat er Folketinget, der vælger udvalgets medlemmer efter forholdstal i henhold til grundlovens § 52. Beregningen sker efter reglerne i § 36, stk. 1, i Folketingets forretningsorden.

Ministeriet vil dog indarbejde følgende i de specielle bemærkninger til bestemmelsen:

”Efter forretningsordenens § 36, stk. 1, deles Tingets medlemmer efter valggrupper, der hver for sig omfatter de folketingsgrupper og medlemmer, der har anmeldt til formanden at ville stemme sammen. Det er således fortsat op til valggrupperne i Folketinget at sikre en bredere repræsentation i Sydslesvigudvalget.

Det har været intentionen med udvidelsen af antallet af medlemmer i Sydslesvigudvalget at give bedre mulighed for, at valget af medlemmer efter forholdstal kan fordeles mellem flest mulige partier inden for den enkelte valggruppe.”

2. § 14, stk. 2, om sikring af bygge- og anlægstilskud m.v. ved pant efter den i Sydslesvig gældende lovgivning

Sydslesvigudvalget og Dansk Skoleforening for Sydslesvig har foreslået, at pantsikringen af bygge- og anlægstilskud m.v. ophæves efter 25 år. Herefter kan tilskudsmodtageren ved salg af ejendommen overføre et eventuelt salgsprovenu til et andet formål inden for samme organisation. Foreningen henviser til, at denne ordning gælder for tilskudsmodtagere i Sydslesvig, der modtager offentlige tyske tilskud.

Sydslesvigsk Forening, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, Flensborg Avis, Fælleslandboforeningen for Sydslesvig, Sydslesvigsk Vælgerforening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger har peget på, at henvisningen i § 14, stk. 2, til den i Sydslesvig gældende lovgivning bør ændres til den i Tyskland gældende lovgivning. Foreningerne har desuden foreslået, at det bør overvejes at indføre et minimumstilskud for pantsættelse på fx 25.000 €.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings bemærkninger

Ministeriet er enig med foreningerne i, at henvisningen i § 14, stk. 2, til den i Sydslesvig gældende lovgivning af ordensmæssige grunde skal ændres til den i Forbundsrepublikken Tyskland gældende lovgivning. Den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Efter sydslesviglovens § 5, stk. 1, træffer Sydslesvigudvalget afgørelse om alle tilskud, herunder driftstilskud og tilskud til bygge- og anlægsprojekter, der ydes til foreninger og organisationer m.v. i Sydslesvig.

Det er intet i sydslesvigloven til hinder for, at Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om, at et tilskud til bygge- og anlægsprojekter og køb af fast ejendom kun skal være sikret ved pant i 25 år med den konsekvens, at tilskudsmodtageren efter 25 år kan anvende et eventuelt provenu ved salg af ejendommen til et andet formål efter tilskudsmodtagerens bestemmelse.

Der fremgår følgende af forarbejderne til lov nr. 287 af 29. marts 2010 om Sydslesvigudvalget m.v., jf. de specielle bemærkninger til § 14, stk. 2, i lovforslag nr. L 98, der er fremsat den 18. december 2009 af undervisningsministeren, Folketingstidende 2009-10, tillæg A:

”Som det fremgår under pkt. 2.2.1., så følger det af stk. 2 i tekstanmærkning nr. 104 til § 20.84.01. på finansloven for 2009, at Udvalget vedrørende Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig forestår fordelingen og administrationen af tilskuddet. Af stk. 6 fremgår endvidere: ”Stk. 6. Staten yder gennem Udvalget vedrørende Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig tilskud til anlæg, som sikres ved pant. De sikrede midler henstår rente- og afdragsfrit, så længe det formål, hvortil tilskuddet er ydet, eksisterer, og kan ved forfald genanvendes til tilsvarende formål.””

Endvidere fremgår det af forarbejderne, at det er hensigten at videreføre den hidtidige ordning i tekstanmærkning nr. 104, stk. 6, til § 20.84.01. på finansloven for 2009 efter lovens ikrafttræden.

Som det fremgår heraf, har der ikke været hensigten med sydslesvigloven, at mindre tilskud til bygge- og anlægsprojekter, fx 25.000 €, ikke skal sikres ved pant med den konsekvens, at provenuet ved formålets forfald, fx ved salg af den faste ejendom nogle år efter købet, kan anvendes til et andet formål efter tilskudsmodtagerens bestemmelse.

Ministeriet finder ikke grundlag for at ændre den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 14, stk. 2, således at det kommer til at fremgå, at mindre tilskud til bygge- og anlægsprojekter og køb af fast ejendom ikke skal sikres ved pant.

3. § 14, stk. 3, om tilbageførsel af de sikrede midler til Sydslesvigudvalget

Sydslesvigudvalget, Sydslesvigsk Forening, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, Flensborg Avis, Fælleslandboforeningen for Sydslesvig, Sydslesvigsk Vælgerfor-

ening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger har foreslået, at i de tilfælde, hvor formålet forfalder, og hvor Sydslesvigudvalget træffer beslutning om, at midlerne fortsat kan anvendes af den hidtidige tilskudsmodtager eller af en anden tilskudsmodtager, behøver midlerne ikke at blive tilbageført til den danske stat. Sydslesvigudvalget og foreningerne har desuden anmodet om, at der tages stilling til, hvordan Sydslesvigudvalget skal forholde sig i de tilfælde, hvor provenuet ved salg af en ejendom ikke muliggør fuld tilbagebetaling af tilskuddet.

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har foreslået, at i de tilfælde, hvor formålet forfalder, og hvor Sydslesvigudvalget træffer beslutning om, at midlerne fortsat kan anvendes af den hidtidige tilskudsmodtager, behøver midlerne ikke at blive tilbageført til den danske stat.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings bemærkninger

Sydslesvigudvalget træffer efter ansøgning afgørelse om tilskud til bygge- og anlægsprojekter m.v. i Sydslesvig med henblik på at tilvejebringe de fysiske rammer for mindretallets foreninger, organisationer m.v., jf. sydslesviglovens § 5, stk. 1.

Der fremgår følgende af forarbejderne til sydslesvigloven, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.1., i lovforslag nr. L 98, der er fremsat den 18. december 2009 af undervisningsministeren, Folketingstidende 2009-10, tillæg A:

”Som det fremgår under pkt. 2.2.1., så følger det af stk. 2 i tekstanmærkning nr. 104 til § 20.84.01. på finansloven for 2009, at Udvalget vedrørende Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig forestår fordelingen og administrationen af tilskuddet. Af stk. 6 fremgår endvidere: ”Stk. 6. Staten yder gennem Udvalget vedrørende Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig tilskud til anlæg, som sikres ved pant. De sikrede midler henstår rente- og afdragsfrit, så længe det formål, hvortil tilskuddet er ydet, eksisterer, og kan ved forfald genanvendes til tilsvarende formål.””

Endvidere fremgår det af forarbejderne til sydslesvigloven, at det er hensigten at videreføre den hidtidige ordning i tekstanmærkning nr. 104, stk. 6, til § 20.84.01. på finansloven for 2009 efter lovens ikrafttræden.

Som det både fremgår af de gældende bestemmelser og af den foreslåede bestemmelse i § 14 er det Sydslesvigudvalget, der træffer alle afgørelser om tilskud til bygge- og anlægsprojekter og køb af fast ejendom i Sydslesvig med henblik på at tilvejebringe de fysiske rammer for mindretallets foreninger, organisationer m.v. Det er Sydslesvigudvalget, der i forbindelse med en afgørelse om tilskud til bygge- og anlægsprojekter og køb af fast ejendom afgør, med hvilken grad af præcision formålet med tilskuddet skal formuleres. Det indebærer endvidere, at det også er Sydslesvigudvalget, der træffer beslutning om, hvorvidt det formål, hvortil tilskuddet er ydet, eksisterer eller ikke længere eksisterer. Kun ved formålets forfald skal de sikrede midler tilbageføres til Sydslesvigudvalget med henblik på en beslutning om, hvordan de sikrede midler skal genanvendes til et andet formål inden for lovens rammer.

Ved formålet forfald – dvs. hvor det formål, hvortil tilskuddet er ydet, ikke længere eksisterer, og tilskuddet derfor skal tilbageføres til udvalget – er det Sydslesvigudvalget, der skal træffe beslutning om, hvordan de sikrede midler skal konteres som en indtægt, og i hvilket omfang det er nødvendigt, at midlerne rent faktisk overføres til staten, før de genanvendes til et andet formål inden for lovens rammer.

Det er også Sydslesvigudvalget, der træffer beslutning om, hvad der skal ske, hvis provenuet ved salg af en ejendom ikke muliggør fuld tilbagebetaling af tilskuddet, herunder om den resterende del af tilbagebetalingskravet eventuelt kan eftergives eller skal søges inddrevet.

4. Regnskabsaflæggelse m.v. efter danske regler, jf. pkt. 4 i de almindelige bemærkninger

Sydslesvigsk Forening, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, Flensborg Avis, Fælleslandboforeningen for Sydslesvig, Sydslesvigsk Vælgerforening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger har peget på, at regnskabsaflæggelse efter danske regler i værste fald kan betyde, at de sydslesvigske foreninger og organisationer skal aflægge dobbelt regnskab efter danske og tyske regler.

Sydslesvigudvalget har peget på, at det ikke bør være en tilskudsbetingung, at tilskudsmodtagere skal anvende de danske regler om godtgørelse for rejser og repræsentation. Sydslesvigudvalget foreslår, at udvalget bemyndiges til at fastsætte, hvilke regelsæt der skal finde anvendelse ud fra princippet om ”så dansk som muligt og så tysk som nødvendigt”.

Sydslesvigsk Forening, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, Flensborg Avis, Fælleslandboforeningen for Sydslesvig, Sydslesvigsk Vælgerforening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger har også peget på, at der ikke bør være en betingung for tilskud, at tilskudsmodtagerne skal anvende danske regler om rejse- og repræsentationsomkostninger i forbindelse med anvendelsen af tilskuddet.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings bemærkninger

Det er fastsat i lov nr. 287 af 29. marts 2010 om Sydslesvigudvalget m.v., at det er en tilskudsbetingung, at der aflægges regnskab m.v. efter lovens § 18.

De nærmere regler om regnskab m.v. er fastsat i bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, og revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget. Bekendtgørelsens regler om regnskab og revision svarer i øvrigt til, hvad der gælder for modtagere af tilskud inden for ministeriets område. Udgifterne til regnskab og revision kan afholdes af de ydede tilskud.

Det ligger uden for rammerne af lovovervågningen at ændre reglerne om regnskab og revision m.v.

Som det fremgår af lovbemærkningerne i lovudkastets pkt. 4, er der hverken i lov nr. 287 af 29. marts 2010 eller i forarbejderne til loven taget udtrykkelig stilling til, hvorvidt tilskudsmodtagerne skal anvende danske eller tyske regler i forbindelse med udbetaling af godtgørelse for rejser og repræsentation. Loven indeholder heller ikke en særlig hjemmel til at anvende tyske regler på området.

Der er intet i loven til hinder for, at Sydslesvigudvalget kan træffe beslutning om, at tilskudsmodtageren i forbindelse med udbetaling af godtgørelse for rejser kan ydes en godtgørelse svarende til tyske satser m.v. Henvisningen til danske regler tjener alene til at sikre, at der ikke ud af tilskudsmidlerne ydes en højere godtgørelse, end hvis den tilsvarende udgift var blevet afholdt i Danmark. Der er tilsvarende intet i loven til hinder for, at Sydslesvigudvalget træffe beslutning om, at tilskudsmodtagere kan afholde udgifter til repræsentation. Her tjener henvisningen til danske regler det formål at sikre, at tilskudsmodtager klart dokumenterer og registrerer, til hvilket formål repræsentationsudgifterne er anvendt, og at

tilskudsmodtagerne generelt i forbindelse med afholdelse af sådanne udgifter disponerer inden for det formål, som tilskuddet er givet til, herunder udviser skyldige økonomiske hensyn.

Ministeriet vil ændre lovbemærkningerne om udbetaling af godtgørelse for rejser og repræsentation i overensstemmelse med foranstående.

5. Redegørelse til Folketinget

Sydslesvigudvalget har henvist til sit tidligere forslag om, at ressortministeren hvert andet år afgiver en skriftlig redegørelse til Folketinget om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig og den danske mindretalspolitik generelt. Sydslesvigudvalget foreslår, at den første redegørelse skal afgives til Folketinget efter første nyvalg til Folketinget efter lovens ikrafttræden.

Det er hensigten med forslaget, at redegørelsen skal styrke forbindelsen mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Folketinget.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings bemærkninger

Ministeriet er enig med Sydslesvigudvalget i, at en redegørelse om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig kan bidrage til at styrke forbindelsen mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Folketinget.

Ministeriet finder det mest hensigtsmæssigt, at det er Sydslesvigudvalget, der afgiver redegørelsen til Folketinget. Det er Sydslesvigudvalget, der efter ansøgning fra de sydslesvigske foreninger og organisationer m.v. træffer afgørelse om ydelse af tilskud og indgår resultataftaler med de sydslesvigske foreninger og organisationer m.v.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke er noget i lovgivningen til hinder for, at Sydslesvigudvalget afgiver en skriftlig redegørelse til Folketinget om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig. Redegørelsen afgives gennem ministeren for børn, undervisning og ligestilling med henblik på, at ministeren kan fremsætte sine bemærkninger til redegørelsen.

Der er således ikke behov for særskilte lovbestemmelser herom.

Ministeriet vil indsætte følgende i lovforslagets almindelige bemærkninger:

”5. Redegørelse til Folketinget

Medlemmerne af Sydslesvigudvalget har i forbindelse med lovovervågningen af lov nr. 287 af 29. marts 2010 og de foreslåede ændringer af loven fremsat forslag om, at der hvert andet år afgives en skriftlig redegørelse til Folketinget om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig og dansk mindretalspolitik generelt. Det er hensigten, at redegørelsen skal styrke forbindelsen mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Folketinget.

Regeringen er enig med medlemmerne af Sydslesvigudvalget i, at en redegørelse om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig kan bidrage til at styrke forbindelsen mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Folketinget.

Der ikke er noget i lovgivningen til hinder for, at Sydslesvigudvalget kan udarbejde en skriftlig redegørelse og gennem ministeren sende den til Folketinget om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig, jf. § 7 i loven.

Det foreslås, at Sydslesvigudvalget udarbejder en redegørelse om de i loven omfattede tilskudsordninger i forbindelse med, at der gives en mere generel redegørelse for forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig. Redegørelsen bør tage udgangspunkt i de årlige beretninger, der afgives af Sydslesvigudvalget om dets virksomhed, herunder om fordelingen af de bevillinger, som er afsat på finansloven, og de modtagne ansøgninger om tilskud, jf. lovens § 9, stk. 1.

Sydslesvigudvalget indsender redegørelsen til ministeren for børn, undervisning og ligestilling, således at ministeren har mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til redegørelsen, før den sendes til Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg.

Børne- og Undervisningsudvalget træffer herefter beslutning om den videre proces, herunder i hvilket omfang der er behov for en debat om redegørelsen og fastlægger rammerne herfor. Det kan være formelt i form af en forespørgsel til ministeren eller et samrådsspørgsmål eller uformelt ved udvalgshøring eller lignende.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Sydslesvigudvalget fastlægger efter aftale tidspunktet for udvalgets afgivelse af redegørelsen. Det tilstræbes, at redegørelsen normalt afgives af Sydslesvigudvalget senest 2 år efter, at udvalget er blevet nedsat efter et nyvalg til Folketinget. Den første redegørelse afgives senest 2 år efter nyvalg til Folketinget efter lovens ikrafttræden.

Finder Sydslesvigudvalget, at der er behov for yderligere redegørelser, er der som nævnt ikke noget til hinder for, at Sydslesvigudvalget gennem ministeren afgiver en skriftlig redegørelse til Folketinget om forholdene for det danske mindretal i Sydslesvig.”

6. Andre ændringer

Lovens titel foreslås affattet således: ”Lov om Sydslesvigudvalget og visse tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig”. Som begrundelser for den foreslåede ændring skal der henvises til, at det er uhensigtsmæssigt at lade lovens titel være afhængig af en ministerbetegnelse, der kan ændre sig fra regering til regering og inden for den enkelte regering. Der er desuden foretaget ændringer af sproglig og lovteknisk karakter, som er fundet hensigtsmæssige eller nødvendige på baggrund af høringen.